

Toni Roca

"Per mi, el millor drama és el que tracta d'un home en perill".
Howard Hawks, Indiana, 1896,
Los Angeles

(En llenguatge suahili, hatari vol dir perill. I deia molt sovint Howard Hawks que una de les coses que més el seduïen a l'hora de filmar era l'odissea -sempre odissea- de l'home en perill constant. L'home acorralat, tancat i sol a prop de l'abisme. L'aventura, el risc, el difícil equilibri entre la vida i la mort, l'odi i l'amor. Aquest joc audaç s'hi reflecteix al llarg de tota la seva filmografia. El perill real, latent sempre. L'escenari on es desenvolupa podrà ser ample i divers; el desert calcinat, els lliures espais de les valls amb els pelloja sempre en peu de guerra, els camps desolats d'una Europa plena de tancs alemanys per tot arreu. O pel firmament d'una batalla aèria. Però també/també els submons del Chicago gangsteril. O el marc clàssic de l'Egipte clàssic...)

Sean Mercer és el capità. Al seu voltant un grup de caçadors de feres vives destinades després als parcs zoològics de tot el món. Ens troben, doncs, a la reserva del cor neuràlgic -un dels seus cors, que el continent és enorme, multiètnic, total- de Momella, prop d'Arusha, territori de Tanganica. Aleshores i finalment, Àfrica, lluny d'aquell paisatge del "farwest" que d'una manera tan intensa i vital recrea Howard Hawks.

Però el capità d'aquesta història, *Hatari!* era inevitablement, John Wayne. Llavors, altres personatges s'integren, Brady/Michèle Girardon, la filla del fundador, Kurt Stahl/Hardy Kruger que fou corredor de cotxes a circuits com, per exemple, Indiannapolis, un ofici molt propi de Howard Hawks, Bill Vaugh/Bruce Cabot, també conegut com "el Indio", Chips Maurey/Gerard Blain, jove, francès i aventurer. I, és clar, el punt còmic (nostàlgic a càrrec de Pockets/Red Button. Tots, integren aquestes característiques famílies pròpies de realitzador. Sempre (o gairebé sempre) un mateix clan familiar d'amics i coneguts. Des de *Rio rojo* fins a

¡Peligro, línea 7.000!, sense oblidar, és clar, *Rio bravo*, *El dorado*, *Su juego favorito* o *Sargento York*... Totes aquestes gents, tot aquest món de persones i personatges semblen aleshores tranquil·les. Viuen l'harmonia estable de les coses fins que al llogaret, des de la molt civilitzada Basilea arriba una bella, jove, italiana fotògrafa de nom, certament singular i a la vegada plural, Serafina d'Alessandro/Elsa Martinelli. Ja tenim una vegada més l'univers hawkasià. Com els antics temps, es podria dir. Es podria dir però no es diu. Els personatges de Howard Hawks, a excepció de Susan Vance/Katherine Hepburn/la fiera de mi niña, parlen poc i actuen molt. (Recordeu, *Rio lobo*, recordeu *Me siento rejuvenecer*, recordeu, recordeu...). O en paraules de Carlos Fernández Cuenca, "...podría hablarse con razón del "caso Howard Hawks", como uno de los más notables y aleccionadores en la revalorización súbita de una obra, de una personalidad y de un estilo. Considerado generalmente, por mucho tiempo, como un secundón de la pulcra artesanía de Hollywood, se

encarama pronto Hawks a las cumbres de la estimación y de nombradía instalándose ante el máximo respeto y la más rendida complacencia en primera fila del solemne Olimpo cinematográfico moderno. Nadie parecía decidido, pocos años atrás, a considerar seriamente la importancia de su labor, larga e intensa y acogida casi siempre con elogios..."

A *Hatari!*, la fórmula i la combinació a *Hatari!* és perfecta. D'una banda, la comèdia i amb la comèdia, la lluita de classes tan característica, amb permís de la Doris Day, a les pel·lícules del vell Hollywood de tota la vida. D'altra banda, a l'altre costat, l'acció. L'acció continuada i fèrtil, sostenible, que brolla amb violència insòlita a les primeres seqüències del film quan aquells aventurers de la vida i del món en vol capturar un rinoceront. L'espectacle de la sang, està servit. Però també l'espectacle descriptiu, humà, psicològic, d'aquesta flora i fauna tan rica, bella i, paral·lelament, una mica trista, una mica desarmada. Homenatge obert i sincer a l'amistat, a l'alegria de viure..., ♦